

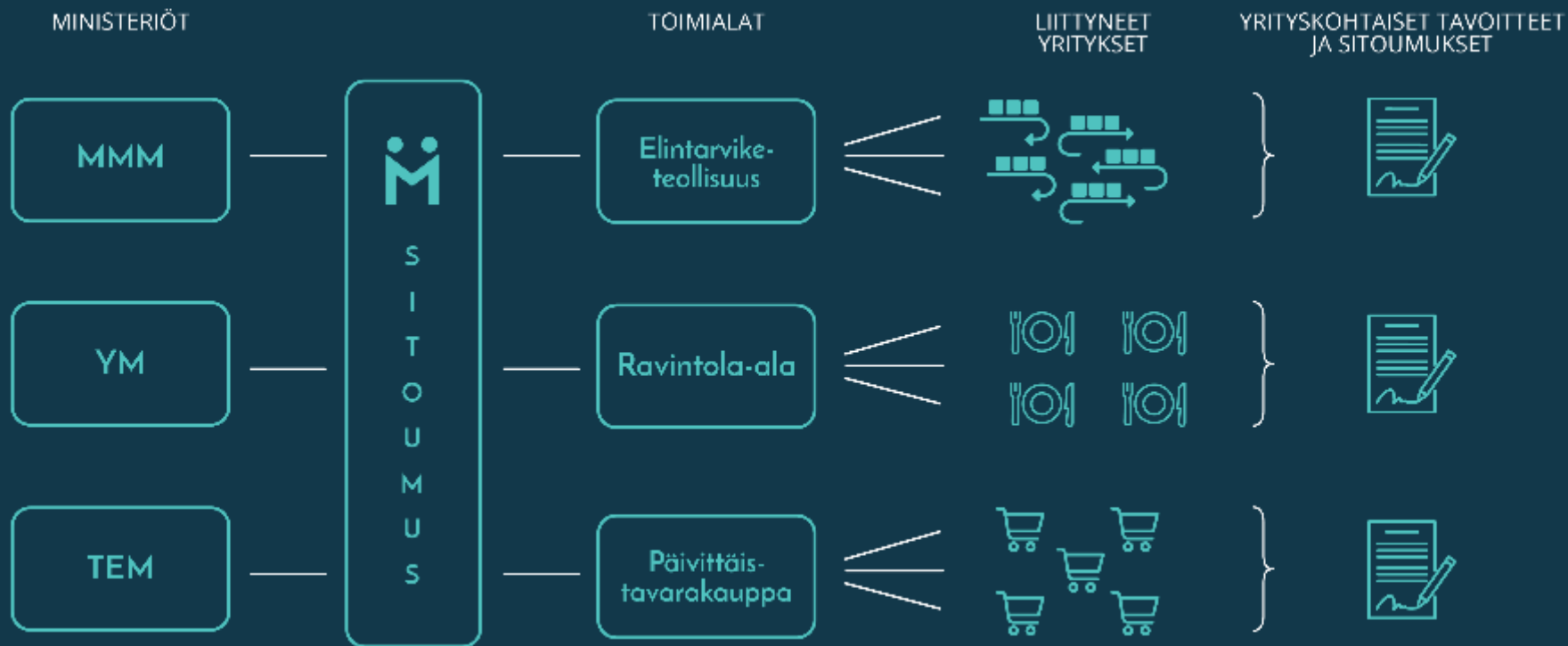
MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus

Hiilineutraalisuutta ja
kiertotaloutta edistämässä

2022-2026

Elintarvikealan sitoumuksen osapuolet 2022–2026

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen 2022–2026 päätavoitteet

Materiaalitehokkuudella parempaa kannattavuutta ja kestävyyttä.

Tavoitteena on elintarvikealan yritysten käytännön materiaalitehokkuustoimilla saavuttaa toimialatasoisesti mitattavia taloudellisia ja ympäristöllisiä hyötyjä.

Tietoisuus materiaalitehokkuuden mahdollisuuksista ja keinoista lisääntyy elintarvikeketjussa ja kuluttajien keskuudessa.

Tämän tavoite toteutuu siten, että

- a) sitoumukseen liittymällä yrityksen tietoisuus lisääntyy,
- b) julkinen tieto sitoumuksiin liittyneistä yrityksistä saa myös muut toimijat kiinnostumaan aiheesta sekä
- c) sitoumukseen liittyneet yritykset voivat toteuttaa kuluttajille suunnattua materiaalitehokkuusviestintää esimerkiksi ruokahävikin vähentämisestä.

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen 2022–2026 alatavoitteet

Toimialatason päätavoitteita seurataan seuraavien mitattavien **alatavoitteiden** kautta:

Elintarvikejätteen ja ruokahävikin vähentäminen elintarviketeollisuudessa, päivittäistavarakaupassa ja ravintoloissa.

Elintarvikepakkausten materiaalitehokkuuden parantaminen elintarviketeollisuudessa, päivittäistavarakaupassa ja ravintoloissa.

Kierrätysasteen lisääminen päivittäistavarakaupassa.

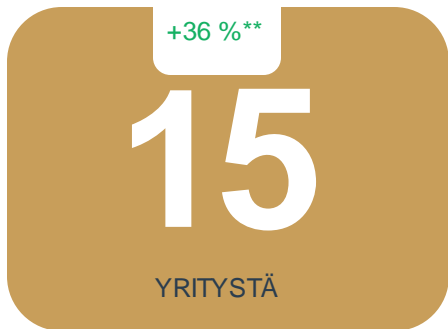
Hyödyt yrityksille

- Materiaalien tehokas käyttö on järkevää ja vastuullista toimintaa, jonka avulla voi saavuttaa tuntuvia taloudellisia hyötyjä, kuten kustannussäästöjä.
- Materiaalitehokkaat ratkaisut tuovat lisäarvoa yritykselle ja sen asiakkaille.
- Sitoumus kannustaa yrityksiä systemaattiseen ja tavoitteelliseen lähestymistapaan materiaalitehokkuuteen parantamisessa ja auttaa yritystä tiivistämään tekemänsä toimet mitattaviksi tunnusluvuiksi.
- Joustavuutensa ansiosta sitoumus sopii tukemaan monenlaisten yritysten materiaalitehokkuustoimia.
- Yrityksen kannattaa hyödyntää sitoumustoiminnan tuomaa näkyvyyttä asiakas- ja sidosryhmäviestinnässään.
- Yrityksen tekemä sitoumus on osoitus edelläkävijyydestä ja aktiivisuudesta yhteisten kansallisten ja kansainvälisten tavoitteiden edistämisessä.
- Yritysten tehdessä aktiivisesti materiaalitehokkuutta, kiertotaloutta ja hiilineutraalisuutta edistäviä toimia, voidaan vähentää yhteiskunnallista tarvetta pakottavaan sääntelyyn.

Materiaalitehokkuuden sitoumuksen raportointi – vuoden 2020 tulosraportointi

Tässä koosteessa esitellään vuoden 2020 raportoinnissa esitetyt ja 2020 toteutetut toimet ja niiden vaikutukset

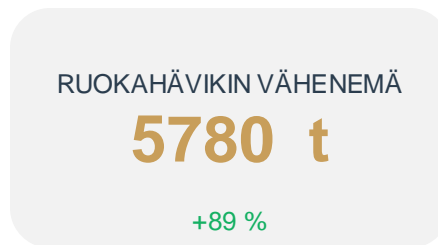
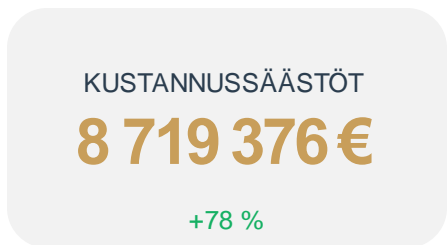

Sitoumuksen kattavuus

Päivittäistavarakauppa yli 90 %

Elintarviketeollisuus 20 %

Pakkausala 6/20*

Lisäksi lukuisia toimenpiteitä, joiden tarkkoja säästövaikutuksia ei vielä ole pystytty arvioimaan. Toimenpiteiden säästövaikutukset perustuvat osin mitattuun ja osin arvioihin perustuvaan tietoon. *SPY:n luvussa on mukana myös ETL ja PTY jäsenyrityksiä, jotka ovat myös SPY:n jäseniä.

** Prosenttiluvut kuvaavat indikaattorin muutosta verrattuna vuoden 2019 tulosraportointiin

Prosessien materiaalitehokkuuden parantaminen

Prosessiparannukset tuovat kustannussäästöjä erityisesti elintarviketeollisuuden yrityksissä.

- Prosessien materiaalitehokkuuden parantaminen tuo monipuolisesti säästöjä raaka-aine-, pakkausmateriaali-, energia- sekä vesikustannuksissa.
- Parannustoimenpiteiden vaikutuksien katsotaan olevan pitkäaikaisia, koska taustalla on toimintatapa- ja/tai prosessimuutos.
- Yhdessä yrityksistä tehty materiaalikatselmus parannuskohteiden tunnistamiseksi.
- Pandemia on vaikeuttanut materiaalikatselmusten ja jätehuoltoyhteistyön toteutusta.

16 toimenpidettä
6 312 060 € laskettuja kustannussäästöjä
1 197 t CO₂-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
1542 t vähemmän ruokahävikkiä ja elintarvikejätettä

Kustannusvaikutusten raportointi kattavaa. Prosessien materiaalitehokkuustoimien päästövähennysten arvioinnissa on vielä kehitettävää.

Ruokahävikin vähentäminen toimitusketjussa

Elintarvikeketjussa ruokahävikin vähentämiseksi käytössä useita erilaisia toimenpiteitä – merkittäviä vaikutuksia valikoiman ja toimitusketjun hallinnalla

- Ruokahävikin vähentämisen keinoina tunnistettu muun muassa
 - hävikin seurannan ja mittaamisen kehittäminen
 - toimitusketjun ja valikoiman hallinta sekä
 - päivittäistavarakaupassa erilaiset myyntitavat elintarvikkeiden hävikin synnyn ehkäisemiseksi.
- Raportoiduista kustannussäästöistä merkittävin osa syntynyt toimitusketjun hallinnan avulla.

13 toimenpidettä

1 370 949 € laskettuja kustannussäästöjä

869 t CO₂-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä

5333 t vähemmän ruokahävikkiä ja elintarvikejätettä

Kustannussäästötietoja ei ole kaikille toimenpiteille julkaistu yritysten toimesta.

Kierrätyksen lisääminen

Yritykset kehittävät jätehuoltojärjestelmiään tuotantolaitoksissa ja kaupoissa sekä tehostavat lajittelua ja kierrätystä.

- Jätehuollon ja kierrätyksen kehittäminen saa aikaan sekä kustannussäästöjä että päästövähennyksiäkin ja vaikutukset näkyvät myös seka- ja energijätteiden määrän vähentymisenä.
- Tuotannon sivuvirtoja pyritään ohjaamaan muun muassa rehukäyttöön ja syömäkelvotonta biojätettä biokaasun tuotantoon.
- Päivittäistavarakauppojen yhteydessä olevat tuottajayhteisöjen ylläpitämät ekopisteet helpottavat kotitalouksien pakkausjätteiden kierrätystä ja sekajätteen määrän vähenemistä.

21 toimenpidettä
730 400 € laskettuja kustannussäästöjä
4 067 t CO₂-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
626 t vähemmän elintarvikejätettä
6 040 t vähemmän seka- ja energijätettä

Kierrätyksen lisäämisen toimenpiteet kattavat merkittävimmän osan sitoumustoiminnan kasvihuonekaasupäästövähennyksestä.

Materiaalitehokkuutta edistäviä toimenpiteitä

Määrällisten toimenpiteiden lisäksi yritykset raportoivat 35 laadullista toimenpidettä, joista tässä muutamia nostoja.

- Henkilöstön koulutus kierrätykseen ja jätteiden lajitteluun sekä materiaalitehokkuuteen.
- Materiaalitehokkuuden kytkeminen osaksi yrityksen laatu- ja johtamisjärjestelmää sekä -koulutuksia.
- Sidosryhmäviestintää pakkausinnovaatioista sekä arvoketjujen kasvihuonekaasupäästöistä.
- Kuluttajaviestintää monikanavaisesti ilmastoystävällisistä vaihtoehtoista ja kuluttajavalintojen vaikutuksista.
- Biojätteen ja ruokahävikin määrän seurantamallien kehittäminen.
- Pakkausten materiaalitehokkuuden, kierrätettävyyden ja kierrätysohjeiden kehittäminen.

Työkalu yrityksen materiaalitehokkuuden tilan selvittämiseen

Materiaalikatselemus on hyvä työkalu, kun

- halutaan lisää ymmärrystä ja tietoa liittyen hävikkiin ja sivuvirtoihin
- halutaan tietää hävikin ja sivuvirtojen hinta
- halutaan löytää keinot hävikin vähentämiseen ja sivuvirtojen tehokkaaseen hyödyntämiseen
- halutaan kehittää uusia mittareita, seuranta- ja johtamisen työkaluja
- halutaan parantaa koko organisaation osaamista ja sitoutumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen ja jatkuvaan parantamiseen.

Materiaalikatselemuksen rahoitus

Business Finlandin rahoitus on **50 % materiaalikatselemuksen kokonaiskustannuksista**.

Kokonaiskustannuksiin sisältyvät materiaalikatselemusasiantuntijan kustannukset (alv 0 %) ja enintään 20 % laskennallinen lisä rahoituksen hakijan eli katselelmoitavan yrityksen kustannuksia.

Business Finlandin rahoitus on **enintään 15 000 € / katselemus**. Samaan yritykseen voidaan tehdä useampia katselemuksia eri katselemuskohteisiin. Rahoitus on yrityksille de minimis –tukea.

Lisätietoja: <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/materiaalikatselemus/>

Materiaalikatselemuksia elintarvikealalla

Kati Oikarinen
Advisor, Material Efficiency at Business Finland

"Materiaalikatselemus avasi silmät" -Toimitusjohtaja Timo Jänne kertoo, että leipomon välipalalinjan materiaalikatselemus paljasti kovia hävikkilukuja ja pohjusti leipomon logistiikkapäällikön Teemu Hämelahden nimeämisen hävikkimestariksi.

Linkosuon Leipomon materiaalikatselemus onnistui valtavan hyvin! Projekti tehtiin jo vuonna 2018, mutta tulosten hyödyntäminen jatkuu edelleen Linkosuon vastuullisuustyössä. Olen tosi ylpeä siitä, että sain olla mukana. Materiaalikatselemuksen tekeminen kannattaa, ja melitä saa siihen rahoitusta. Ota yhteyttä, niin kerron lisää! #materiaalikatselemus #resurssitehokkuus #vastuullisuus #sustainability

Materiaalikatselemuksella iso hävikkisäästö | Kehittyvä Elintarvike
kehittyvaelintarvike.fi

46

Apetit jatkaa tuotantonsa tehostamista ja ympäristövaikutusten pienentämistä: Säkyllän tehtaalla luvassa materiaalitehokkuuskatselemus

KALVUA JA ALUE - 15.10.2020 KLO 11-17

Apetit tuottaa Säkyllän tehtaallaan erilaisia ruokapakasteita, kuten keuhkoviivoja. Arkielokuva: Pekka Lehmuillalle

Apetit kertoo käynnistävänsä materiaalitehokkuuskatselemuksen ruokapakasteita tuottavalla Säkyllän tehtaallaan. Katselemuksen larkoituksena on löytää konkreettisia parannustavoitteita hävikin vähentämiseksi, sivuvirtojen hyödyntämiseksi sekä kustannussäästöjen saavuttamiseksi.

Katselemus on osa elintarvikealan materiaalitehokkuusohjelmasta, johon Apetit liittyy tämän vuoden tammikuussa. Sitoumuksen tavoitteiksi yhtiö on asettanut raaka-ainekäytön tehokkuuden parantamisen sekä sekajätteen ja vedenkäytön vähentämisen.

- Materiaalikatselemus on meille hyvä työkalu toiminnan edelleen tehostamiseen ja materiaalivirtojen hallintaan. Sen tuoksena yhdistyy meille kaksi olennaista tavoitetta: materiaalitehokkuuden ja samalla kannattavuuden paraneminen sekä tuotannon ympäristövaikutusten pienentäminen, sanoo Apetitin tuotanto- ja hankintajohtaja Ari Kuitmala tiedotteessa.

Konkreettisia toimenpiteitä materiaalitehokkuuden parantamiseksi on yhtiön mukaan tänä vuonna jo tehty esimerkiksi parantamalla materiaalivirtojen seuranta tuotannon eri vaiheissa.

- Vastuullisia tekoja on yksi Apetitin strategisista painopistealueista. Materiaalitehokkuus on hyvä esimerkki siitä, miten lähestymme yritysvastuullisuuksiin asetettuja tavoitteita konkreettisin toimenpitein, sanoo viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Sanna Väisänen.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

www.motiva.fi/matsit/elintarvikeala